

УДК 658.14/.17:640.4

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-20>**Завідна Л. Д.**

доктор економічних наук, доцент,
Ужгородський торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5014-5564>

Zavidna Liudmyla

Uzhhorod Trade and Economics Institute
of Kyiv National Trade and Economics University

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Фінансовий потенціал є важливим індикатором реакції внутрішнього середовища на управлінські рішення, зростання якого свідчить про ефективність фінансової політики економічного суб'єкта, його фінансову стійкість та конкурентоспроможність у цілому. Для підвищення ефективності прийнятих управлінських рішень, а також досягнення фінансової стабільності підприємства готельного господарства запропоновано науково-методичний підхід та побудовано структурно-логічну модель оцінки фінансового потенціалу підприємства. Розроблено систему показників фінансового аналізу економічного зростання підприємства, особливістю якої є базування на трифакторній моделі Дюпон та деталізація факторів за вагомими показниками, що уможлиблює визначення темпів економічного розвитку підприємства й є інформаційним підґрунтям для привабливості інвестицій у розвиток. Здійснено оцінку економічного зростання та визначено ефективність фінансової і виробничої діяльності підприємств готельного господарства.

Ключові слова: фінансовий потенціал, підприємства готельного господарства, фінансова стабільність, фінансові ресурси, метод аналізу ієрархії Т. Сааті, трифакторна модель Дюпон, оцінка економічного зростання.

EVALUATION OF FINANCIAL POTENTIAL OF HOTEL INDUSTRY ENTERPRISE

Financial potential is an important indicator of internal environment reaction on management decisions, which increase is witnessing about effectiveness of financial policy of economic entity, its financial stability and competitiveness in general. Inappropriate use of funds and available opportunities lead to inefficient management and unprofitability of hotel industry enterprises. Thus, share of operational expenses from income for all hotels and similar accommodation facilities in 2018 year made 86,8%. For efficiency improvement of approved management decisions, and also for achievement of financial stability of the enterprise, author suggests a scientific and methodological approach to evaluation of financial potential of hotel industry enterprise by combining a number of methods: method of hierarchies analysis by T. Saati (MAI) for evaluation of financial state of hotel industry enterprise, financial analysis and evaluation of economic growth of the enterprise with application of multifactorial model DuPont; author has constructed a structural and logical model for evaluation of financial potential of hotel industry company. Application of constructed hierarchical structure allows to receive the value of global priorities for alternatives and evaluate their reliability. The obtained ranking results allowed to place the hotel industry enterprises in descending order according to their financial stability level, to highlight leaders and outsiders. The system of indicators of financial analysis of the economic growth of the enterprise is offered, the feature of which is based on the three-factor DuPont model and detailing of factors by significant indicators, which makes it possible to determine the rate of economic development of the enterprise, and is an informational basis for attractiveness of investments in development. Due to the system of financial analysis and application of multifactorial DuPont model, author has performed the evaluation of economic growth of the enterprise and defined the effectiveness of financial and productive activity of hotel industry enterprises. The set of recommended indicators implements a new approach to justification of financial balance scenarios for hotel industry enterprises that can be applied as analytical basis when choosing its financial strategy.

Keywords: financial potential, hotel industry, financial stability, financial resources, T. Saati hierarchy method of analysis, Dupont model, economic growth estimation.

JEL classification: G31, O14, O16.

Постановка проблеми. Динамічність зміни зовнішнього середовища, ускладнення бізнес-процесів і зростаюча конкуренція на ринку готельних послуг вимагають від керівників господарюючих суб'єктів уміння бачити перспективу розвитку і приймати стратегічні управлінські рішення, засновані на комплексному і системному підході, ефективному управлінні ресурсним потенціалом підприємства. Недоцільне використання коштів і наявних можливостей призводить до неефективного управління та збитковості підприємств готельного господарства. Так, частка операційних витрат із доходу по всіх готелях та ана-

логічних засобах розміщування у 2018 р. становила 86,8%. Отже, сьогодні необхідний особливий підхід до оцінки фінансового потенціалу підприємства, який дав би змогу визначити можливість підприємства до ефективного функціонування та розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методичні аспекти щодо аналізу, діагностики та управління фінансовим потенціалом підприємства висвітлено в наукових працях багатьох вітчизняних і зарубіжних учених, таких як: І.О. Бланк, О.П. Васюренко, Н.О. Гнип, І.А. Ігнат'єва, Л.І. Кирилова, Л.А. Ляхович, Г. Минцберг, В.В. Пастухова,

В.С. Пономаренко, О.В. Раєвнева, А.Дж. Стрікланд, Д.Д. Тодорова, О.М. Ястремська [1–4] та ін. Їхні дослідження пов'язані з визначенням сутності фінансового потенціалу, процесом його формування та реалізації фінансових ресурсів на рівні країни, галузі, насамперед промислових та виробничих підприємств. Проте питання оцінки фінансового потенціалу підприємств сфери готельних послуг та готельного господарства загалом розглядалося опосередковано.

Мета статті полягає у розробленні науково-методичного підходу до оцінки фінансового потенціалу підприємства готельного господарства та визначенні ефективності фінансової та виробничої діяльності підприємства, що дасть можливість визначити їх темп економічного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий потенціал є важливим індикатором реакції внутрішнього середовища на управлінські рішення, зростання якого свідчить про ефективність фінансової політики економічного суб'єкта, його фінансову стійкість та конкурентоспроможність у цілому [4, с. 92–93]. Для проведення оцінки потенційних можливостей і підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств застосовують більш стандартні методики оцінки фінансового аналізу, який ґрунтується на розрахунку різних коефіцієнтів: фінансової стійкості, платоспроможності, рентабельності та ділової активності. Варто зазначити, що технології, за допомогою яких підприємства можуть оцінювати свій поточний стан і формувати ефективні стратегії розвитку, сьогодні зазнають значних змін [5].

Досвід діяльності вітчизняних підприємств свідчить, що на практиці недостатньо уваги приділяється оцінюванню саме фінансового потенціалу на основі застосування комплексного підходу. Враховуючи те, що фінансовий потенціал включає як наявні, так і потенційні можливості ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, пропонуємо науково-методичний підхід до оцінки фінансового потенціалу підприємства готельного господарства шляхом поєднання низки методів: методу аналізу ієрархій Т. Сааті (МАІ) [6] для оцінки фінансового стану підприємства готельного господарства, фінансового аналізу та оцінки економічного зростання підприємства із застосуванням багатофакторної моделі Дюпон [7] (рис. 1).

Застосування складного багатоетапного методу аналізу ієрархій (МАІ) до оцінки фінансового стану підприємств готельного господарства включає такі основні етапи: декомпозиція проблеми; побудова ієрархічної структури моделі проблеми; експертне оцінювання переваг; побудова локальних пріоритетів; синтез локальних пріоритетів; оцінка узгодженості результатів; висновки та рекомендації для прийняття рішень.

Використання побудованої ієрархічної структури дає змогу отримати значення глобальних пріоритетів альтернатив та оцінити його надійність.

Із метою оцінювання наявного фінансово-економічного потенціалу розвитку підприємств готельного господарства за 2015–2019 рр. використаємо систему аналітичних коефіцієнтів [8; 9] (табл. 1).

Як бачимо з даних табл. 1, більшість готелів за досліджуваний період не мала достатньо фінансових можливостей. Для погашення негативного ефекту

від зростання позикового капіталу підприємствам необхідно:

- прискорити швидкість оборотності фінансових ресурсів;

- знизити ціну реалізації продукту (товарів, робіт, послуг), не надавати споживачам (замовникам) відстрочки платежів;

- збільшити власний капітал за рахунок додаткової емісії акцій.

Для зростання норми прибутку на капітал необхідно:

- збільшення рентабельності продажів за рахунок зниження поточних витрат, збільшення цін, збільшення обсягу продажів, випереджального зростання поточних витрат;

- збільшення оборотності активів за рахунок зростання обсягу продажів;

- підтримання на постійному рівні величини активів за збільшення обсягу продажів або зниження величини активів;

- підвищення показника фінансового важеля в межах безпечного для фінансової стійкості рівня;

- використання різних стратегій фінансування, знаходження можливості зниження витрат за обов'язковими процентними платежами, оцінка ступеня ризику в разі залучення додаткових зовнішніх джерел фінансування, необхідних для підвищення рентабельності капіталу [8; 9].

Отримані результати ранжування дали змогу розмістити підприємства готельного господарства за спаданням рівня їхньої фінансової стійкості, виділити лідерів та аутсайдерів (рис. 2) і згрупувати підприємства готельного господарства з близькими за числовим значенням рівнями, що дало нам можливість визначити їхню конкурентну позицію на ринку готельних послуг та запропонувати альтернативну стратегію розвитку.

Так, за пріоритетами фінансових показників лідером є ПрАТ «Президент-готель» – 6,75%, аутсайдером – ПАТ «Готель «Градецький» – 3,53%.

Для повної комплексної оцінки фінансового потенціалу підприємства готельного господарства застосуємо багатофакторну модель Дюпон, яка дає змогу оцінити економічне зростання підприємства (SG) [10; 11], тобто зрозуміти, що відбувається на вершині піраміди величезного числа окремих фінансових параметрів (табл. 2). Розщеплення вагомих показників на їхні складники дає нам можливість визначити темп економічного розвитку підприємства.

Основною перевагою даного показника є його комплексність, оскільки фактори та його складники дають змогу відстежити всю діяльність підприємства. За допомогою даного показника здійсимо оцінку ринку послуг, а також фінансову діяльність підприємства та визначимо, наскільки ефективно фінансова діяльність підприємства підтримує виробничі і маркетингові плани. Якщо потенціал зростання підприємств недостатній, то ми можемо прийняти рішення про зміну рентабельності продажів, оборотності чистих активів, фінансового важеля, коефіцієнта реінвестування. Коли фінансова стратегія внутрішньо і зовні повністю співвідноситься з виробничою і маркетинговою стратегіями, тоді можна говорити про максимальну цінність бізнесу.

1-й етап – застосуємо метод аналізу ієрархії Т. Саати (MAI) для оцінки фінансового стану підприємства готельного господарства

1.1. Експертне оцінювання переваг за шкалою Саати показників:

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (A1)	Коефіцієнт фінансового левериджу (A6)
Коефіцієнт покриття (A2)	Коефіцієнт фінансової стійкості (A7)
Re активів (A3)	Коефіцієнт оборотності активів (A8)
Re власного капіталу (A4)	Re основних засобів (A9)
Коефіцієнт автономії (A5)	Re діяльності готелю (A10)

1.2. Розрахунок алгоритму методу аналізу ієрархії:

$$V_i \approx \sqrt[n]{\prod_{j=1}^n a_{ij}}, \quad i = 1, 2, \dots, n. \quad \Rightarrow \quad \lambda_i = \left(\sum_{j=1}^n a_{ij} V_j \right) / V_i; \quad i = 1, 2, \dots, n; \quad \lambda_{\max} \approx \left(\sum_{i=1}^n \lambda_i \right) / n.$$

1.3. Обчислимо вектор локальних пріоритетів:

$$P_i = \frac{V_i}{\sum_{i=1}^n V_i}, \quad i = 1, 2, \dots, n. \quad \Rightarrow \quad P_i = \frac{\sum_{j=1}^n b_{ij}}{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n b_{ij}}.$$

1.4. Розраховуємо міру узгодженості для всієї ієрархії:

$$\lambda_i = \frac{\sum_{j=1}^n a_{ij} V_j}{V_j} \quad \Rightarrow \quad \lambda_{\max} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \lambda_j \quad \Rightarrow \quad IY = \frac{\lambda_{\max} - n}{n - 1} \quad \Rightarrow \quad BY = \frac{IY}{BI}.$$

$$M = IY_{1 \text{ рівня}} + IY_{2 \text{ рівня}} \quad \Rightarrow \quad BY = \frac{M}{M_1}$$

$$M_1 = BI_{1 \text{ рівня}} + BI_{2 \text{ рівня}}$$

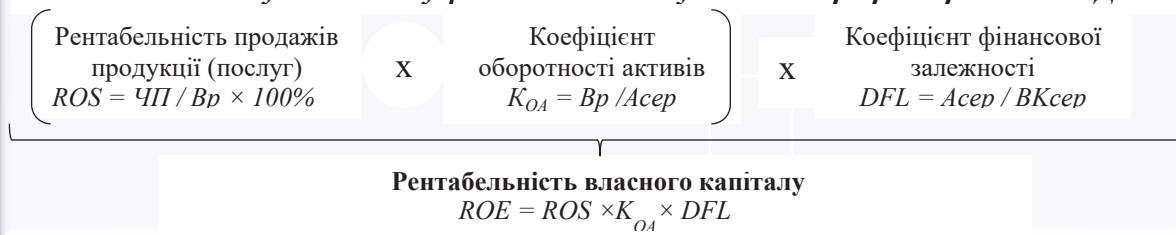
1.5. Визначаємо індекс узгодженості:

BY < 0,1 – ступінь узгодженості вважають добрим, 0,1 < BY < 0,5 – практично прийнятним, BY > 0,5 – рекомендується провести глибший аналіз ознак та об'єктів.

1.6. Застосуємо метод апроксимації шляхом підбору найкращої регресійної моделі в системі Curve Expert:

Визначаємо аналітичну MMF-модель та відповідні значення її коефіцієнтів: $\Rightarrow y = \frac{ab + cx^d}{b + x^d}$

2-й етап – застосуємо систему фінансового аналізу на основі трифакторної моделі Дюпон

3-й етап – здійснюємо оцінку економічного зростання підприємства з застосуванням багатофакторної моделі Дюпон:

$$SG = \frac{\text{Profitability} \times \text{Activity} \times \text{Leverage} \times \frac{\text{Retention Ratio}}{P} \times (P-1) \times (1-T)}{P \times \frac{E(2)}{E(1)}}$$

Рис. 1. Структурно-логічна модель оцінки фінансового потенціалу підприємства готельного господарства

Джерело: розроблено автором

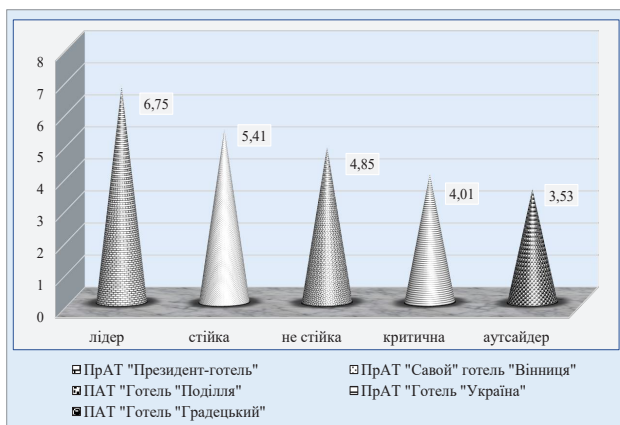

Рис. 2. Конкурентна позиція та пріоритети підприємств готельного господарства за оцінкою фінансових показників, %

Графічне відображення динаміки економічного зростання підприємства готельного господарства на основі багатofакторної моделі Дюпон та за шкалою пріоритету Т. Сааті [6] і стан конкурентної позиції підприємств на ринку готельних послуг представлено в табл. 2.

Дані табл. 2 показують, що за досліджений період по ПрАТ «Президент-готель» та ПрАТ «Савой» готель «Вінниця» спостерігається збільшення показника економічного зростання. У ПрАТ «Готель Україна», незважаючи на його від’ємні результати у 2015–2018 рр., темп економічного зростання у 2019 р. становив понад 52%, тобто є всі перспективи стати прибутковим підприємством.

Висновки. Отже, фінансовий потенціал розвитку підприємств являє собою сукупність усіх наявних та потенційних ресурсів підприємства, у тому числі і фінансових, що можуть забезпечити досягнення в поточній та довгостроковій перспективі визначених

Таблиця 1

Аналіз фінансового стану підприємств за 2015–2019 рр.

№ пор.	Роки	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (А1)	Коефіцієнт покриття (А2)	Re активів (А3)	Re власного капіталу (А4)	Коефіцієнт автономії (А5)	Коефіцієнт фінансового левериджу (А6)	Коефіцієнт фінансової стійкості (А7)	Коефіцієнт оборотності активів (А8)	Re основних засобів (А9)	Re продажів (реалізації) продукту, послуг (А10)
1	ПрАТ «Президент-готель»										
	2015	0,81	17,7	2,72	2,75	0,99	0,01	102	0,1	3,34	19,96
	2016	0,44	5,01	3,62	3,68	0,98	0,02	64,8	0,3	4,93	13,31
	2017	0,29	11	3,49	3,53	0,99	0,01	76,52	0,1	5,12	25,15
	2018	1,08	15,6	5,2	5,29	0,98	0,02	63,02	0,2	8,39	22,5
2019	2,39	15,7	7,42	7,55	0,98	0,02	54,53	0,2	12,81	41,69	
2	ПрАТ «Савой» готель «Вінниця»										
	2015	0	2,67	5,14	5,28	0,97	0,03	38,61	0,6	5,61	8,4
	2016	2,01	2,63	3,47	3,56	0,97	0,03	38,85	0,5	3,73	7,62
	2017	1,4	1,94	1,36	1,39	0,98	0,02	44,14	0,5	1,43	2,63
	2018	1,05	1,39	3,89	4,02	0,97	0,03	29,87	0,5	4,15	8,59
2019	0,84	1,4	6,64	6,88	0,97	0,04	27,65	0,3	6,88	19,82	
3	ПАТ «Готель «Поділля»										
	2015	0,21	0,97	-6,32	-9,42	0,67	0,49	2,04	0,9	-7,33	-6,83
	2016	0,12	0,4	6,8	8,16	0,83	0,2	5	1,1	7,34	6,07
	2017	0,07	0,49	-7,59	-10,59	0,72	0,39	2,53	0,9	-8,83	-8,29
	2018	0,05	0,55	3,05	3,77	0,81	0,23	4,28	1	3,24	2,93
2019	0,07	0,52	-7,56	-11,85	0,64	0,57	1,76	1,1	-9,33	-6,7	
4	ПрАТ «Готель «Україна»										
	2015	0	0,15	-67,94	110,97	-0,6	-2,63	-0,38	0,2	-75,1	-358,11
	2016	0	0,1	-10,95	14,81	-0,7	-2,35	-0,43	0,2	-12,09	-45,36
	2017	0	0,09	-4,56	7,35	-0,6	-2,61	-0,38	0,2	-5,08	-19,78
	2018	0	0,07	-1,33	1,86	-0,7	-2,39	-0,42	0,2	-1,48	-5,62
2019	0	0,07	0,6	-0,88	-0,7	-2,48	-0,4	0,3	0,66	2,2	
5	ПАТ «Готель «Градецький»										
	2015	0,01	0,01	-26,58	-196,2	0,14	6,38	0,16	0,2	-26,78	-158,46
	2016	0	0,01	-27,35	202,94	-0,1	-8,42	-0,12	0,2	-27,63	-136,41
	2017	0	0,01	-17,56	-44,61	0,39	1,54	0,65	0,3	-17,63	-64,01
	2018	0	0,02	-14,09	-25,51	0,55	0,81	1,23	0,3	-14,2	-41,06
2019	0	0,08	-10,81	-15,3	0,71	0,42	2,41	0,3	-11,07	-33,7	

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності підприємств

Таблиця 2

Динаміка економічного зростання та оцінка конкурентної позиції підприємств готельного господарства на ринку послуг

№ пор.	Економічне зростання (спад) підприємства готельного господарства	Конкурентна позиція підприємства												
1	<table border="1"> <tr><th>Рік</th><td>2015</td><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td></tr> <tr><th>Зростання</th><td>1,363</td><td>2,317</td><td>2,392</td><td>3,054</td><td>4,269</td></tr> </table>	Рік	2015	2016	2017	2018	2019	Зростання	1,363	2,317	2,392	3,054	4,269	ПрАТ «Президент-готель» «лідер»
Рік	2015	2016	2017	2018	2019									
Зростання	1,363	2,317	2,392	3,054	4,269									
2	<table border="1"> <tr><th>Рік</th><td>2015</td><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td></tr> <tr><th>Зростання</th><td>2,903</td><td>1,73</td><td>1,884</td><td>0,991</td><td>2,249</td></tr> </table>	Рік	2015	2016	2017	2018	2019	Зростання	2,903	1,73	1,884	0,991	2,249	ПрАТ «Савой» готель «Вінниця» «стійка»
Рік	2015	2016	2017	2018	2019									
Зростання	2,903	1,73	1,884	0,991	2,249									
3	<table border="1"> <tr><th>Рік</th><td>2015</td><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td></tr> <tr><th>Зростання</th><td>0,01</td><td>6,79</td><td>0,67</td><td>2,58</td><td>0,25</td></tr> </table>	Рік	2015	2016	2017	2018	2019	Зростання	0,01	6,79	0,67	2,58	0,25	ПАТ «Готель «Поділля» «не стійка»
Рік	2015	2016	2017	2018	2019									
Зростання	0,01	6,79	0,67	2,58	0,25									
4	<table border="1"> <tr><th>Рік</th><td>2015</td><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td></tr> <tr><th>Зростання</th><td>-39,738</td><td>-7,924</td><td>-4,362</td><td>-1,884</td><td>0,88</td></tr> </table>	Рік	2015	2016	2017	2018	2019	Зростання	-39,738	-7,924	-4,362	-1,884	0,88	ПрАТ «Готель Україна» «критична»
Рік	2015	2016	2017	2018	2019									
Зростання	-39,738	-7,924	-4,362	-1,884	0,88									
5	<table border="1"> <tr><th>Рік</th><td>2015</td><td>2016</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td></tr> <tr><th>Зростання</th><td>-0,665</td><td>0,769</td><td>-23,266</td><td>-7,065</td><td>-1,544</td></tr> </table>	Рік	2015	2016	2017	2018	2019	Зростання	-0,665	0,769	-23,266	-7,065	-1,544	ПАТ «Готель «Градєцький» «аутсайдер»
Рік	2015	2016	2017	2018	2019									
Зростання	-0,665	0,769	-23,266	-7,065	-1,544									

Джерело: розроблено та побудовано автором

стратегічних цілей з урахуванням впливу чинників зовнішнього середовища [3, с. 289]. Оцінка фінансового потенціалу дає змогу вибрати основні напрями активізації діяльності підприємств готельного господарства, виробити необхідну стратегію розвитку, спря-

мовану на мінімізацію втрат і фінансового ризику від вкладень в їхню діяльність. Запропонований багатоступінний метод аналізу ієрархій (МАІ) дав змогу розмістити підприємства готельного господарства за зниженням рівня їхньої фінансової стійкості, виділити лідерів

та аутсайдерів, що дало нам можливість, відповідно до їхніх цілей, запропонувати альтернативну стратегію розвитку. За допомогою системи фінансового аналізу та багатофакторної моделі Дюпон здійснено оцінку економічного зростання підприємств готельного господарства, визначено ефективність їхньої фінансової та

виробничої діяльності, що дало можливість визначити темп економічного розвитку підприємств. Сукупність рекомендованих показників реалізує новий підхід для обґрунтування сценаріїв фінансової рівноваги готельного бізнесу, що можуть використовуватися як аналітичний базис під час вибору його фінансової стратегії.

Список використаних джерел:

1. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ : Ніка-Центр, 2013. 528 с.
2. Васюренко О.В., Гнип Н.О. Планування фінансового потенціалу підприємства в посткризових умовах. URL : <http://fkd.org.ua/article/view/28938> (дата звернення: 28.09.2018).
3. Кирилова Л.І., Тодорова Д.Д. Фінансовий потенціал підприємства та його складові. *Сталий розвиток економіки*. 2012. № 1. С. 288–301.
4. Ляхович Л.А. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та управління. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 22. С. 92–98.
5. Фінансова стійкість в економічній діагностиці сучасного підприємства. URL : <http://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=483025> (дата звернення: 19.08.2019).
6. Саати Т. Принятие решений. Метод анализа иерархий. Москва : Радио и связь, 1993. 320 с.
7. The DuPont System of Analysis. URL : <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/finance/dupont-analysis/> (дата звернення: 16.06.2018).
8. Завідна Л.Д. Готельний бізнес: стратегії розвитку : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 600 с.
9. Завідна Л.Д. Управління стратегічним розвитком підприємства готельного господарства : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04 ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ, 2018. 39 с.
10. The benefits of a hotel risk assessment. Retrieved from. URL : <https://ehotelier.com/insights/2014/05/28/the-benefits-of-a-hotel-risk-assessment> (дата звернення: 29.06.2018).
11. Многофакторная модель Дюпон анализа эффективности деятельности компании. URL : https://www.cfin.ru/press/afa/97_3_219-232.pdf (дата звернення: 21.03.2018).

References:

1. Blank, I. O. (2013) *Finansovyi menedzhment* [Financial management]. Kyiv: Nika-Tsentr. (in Ukrainian).
2. Vasiurenko O.V., Hnip N.O. *Planuvannia finansovoho potentsialu pidpriemstva v postkryzovykh umovakh* [Planning the financial potential of the enterprise in the post-crisis environment.]. Available at: <http://fkd.org.ua/article/view/28938> (accessed: 28 September 2018). (in Ukrainian)
3. Kirilova L.I., Todorova D.D. (2012) *Finansovyyu potentsial pidpriumstva ta yoho skladovi*. [Financial potential of the enterprise and its components]. *Sustainable development of the economy*, no. 1, pp. 288-301.
4. Liakhovych L.A. (2018) *Finansovyi potentsial pidpriumstva: sutnist ta upravlinnia. Infrastruktura rynku*. [Financial potential of the enterprise: essence and management. Market infrastructure.]. Vol. 22, pp. 92–98. (in Ukrainian).
5. “Finansova stijkist' v ekonomichnij diahnozytsi suchasnoho pidpriumstva” (2010), available at: <http://vvv.bibliofond.ru/view.aspx?id=483025> (accessed 19 Aug 2019).
6. Saati T. (1993) *Prinyatie resheniy. Metod analiza ierarkhiy*. [Decision-making. Method of hierarchy analysis.]. M. : Radio i svyaz, 320 p. (in Russian).
7. “The DuPont System of Analysis” Available at : <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/finance/dupontanalysis/> (accessed 16 June 2018).
8. Zavidna L.D. (2017) *Ghoteljnyj biznes: strateghiji rozvytku: monoghrafija* [Hotel business: development strategies: monograph]. Kyiv : Kyiv National University of Trade and Economics, 600 p. (in Ukrainian).
9. Zavidna, L. D. (2018) *Upravlinnia stratehichnym rozvytkom pidpriumstva hotelnoho hospodarstva* [Strategic Development Management of Hotel Industry Enterprise]: (PhD Thesis), Kyiv National University of Trade and Economics.
10. The benefits of a hotel risk assessment. Retrieved from: Available at: <https://ehotelier.com/insights/2014/05/28/the-benefits-of-a-hotel-risk-assessment>. (accessed 29 June 2018).
11. “Mnogofaktornaya model Dyupon analiza effektivnosti deyatelnosti kompanii” [Multifactorial model of DuPont analysis of the company’s performance]. Available at: https://www.cfin.ru/press/afa/97_3_219-232.pdf (accessed 21 March 2018).